

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาอิทธิพลของการกำกับการแสดงออกของตน ต่อแรงจูงใจในการเลือกคู่รักและการเลือกคุณลักษณะของคู่รัก โดยได้ทำการศึกษาตามแนวทฤษฎี การกำกับการแสดงออกของตน ของ Mark Snyder และแรงจูงใจในการเลือกคู่รัก ของ John K. Rempel, John G. Holmes และ Mark P. Zanna ซึ่งข้อมูลที่ได้รับสามารถนำมาวิเคราะห์ และอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานที่เสนอไว้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงมีแรงจูงใจในการเลือก คู่รักที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์ มากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ

ผลการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 คือ ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออก ของตนสูงมีแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์ มากกว่าผู้ที่มีการ กำกับการแสดงออกของตนต่ำ กล่าวคือผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงมีคะแนนแรงจูงใจ ในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์ ค่ามัชฌิมเลขคณิต เท่ากับ 116.03 ส่วนผู้ที่มีการกำกับแสดงออกของตนต่ำมีคะแนนแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์ ค่ามัชฌิมเลขคณิต เท่ากับ 103.87 โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอธิบายตามหลักทฤษฎีการกำกับการแสดงออกของตน ได้ว่า ผู้ที่มีการกำกับแสดงออกของตนสูงเป็นบุคคลที่มีความรู้สึกไวต่อการแสดงออก มี ลักษณะยึดหยุ่น ปรับตัวได้ดี สามารถปรับตัวและปรับพฤติกรรมที่แสดงออกให้เหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมได้เป็นอย่างดี ดังนั้นแรงจูงใจในการเลือกคู่รักจึงเน้นไปในเรื่องของผลตอบแทนที่ ตามมาจากการได้คบกับคู่รักคนนั้น ๆ เช่น สถานภาพทางสังคม ความพึงพอใจจากบุคคลอื่นที่อยู่รอบตัว และการได้รับโอกาสใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตน ซึ่งผลตอบแทนจากความสัมพันธ์ เป็นสิ่งที่บุคคลในสังคมให้ความสนใจ และทำให้ตนเองนั้นดูดีในสายตาของบุคคลในสังคม ทำให้

ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงจึงมีแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์มากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ

สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำมีแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์ มากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง

ผลการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 คือ ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำมีแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์ มากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง กล่าวคือผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำมีคะแนนแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงคุณค่าของสัมพันธ์ ค่ามัชฌิมเลขคณิต เท่ากับ 115.82 ส่วนผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงมีคะแนนแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์ ค่ามัชฌิมเลขคณิต เท่ากับ 112.56 โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอธิบายตามหลักทฤษฎีการกำกับการแสดงออกของตนได้ว่า ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำจะเป็นบุคคลที่เชื่อมั่นในค่านิยม เจตคติ ความคิดของตนเองมากกว่าที่จะสนใจหรือใส่ใจต่อสถานการณ์แวดล้อมทางสังคม เป็นบุคคลที่ไม่ค่อยใส่ใจกับการแสดงออกที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ดังนั้นแรงจูงใจในการเลือกคู่รักจึงเน้นไปในเรื่องของคุณค่าของความสัมพันธ์ที่จะได้รับจากการได้คบกับคู่รักคนนั้น ๆ โดยตรง เช่น ความซื่อสัตย์ ความคล้ายคลึงกันในเรื่องของความเชื่อและค่านิยม ซึ่งเป็นคุณค่าที่เกิดขึ้นในจิตใจของบุคคลคนนั้น ไม่ได้เกิดจากการที่บุคคลนั้นคำนึงถึงการมองของบุคคลในสังคม ทำให้ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำมีแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์มากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง

สมมติฐานข้อที่ 3 ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงเลือกคุณลักษณะของคู่รัก แตกต่างจากผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ

ผลการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3 เป็นบางส่วน กล่าวคือ ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงเลือกคุณลักษณะของคู่รักบางด้านแตกต่างและบางด้านไม่แตกต่างจากผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ โดยคุณลักษณะของคู่รักที่ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงเลือกมากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ มี 5 คุณลักษณะ คือ

มีสุขภาพดี มีอารมณ์ขัน รูปร่างหน้าตาดี ฐานะทางบ้านดี และสถานภาพทางสังคมดี คุณลักษณะของคู่รักที่ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงเลือกน้อยกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ มี 4 คุณลักษณะคือมีความเชื่อและค่านิยมคล้ายคลึงกัน มีประสบการณ์ทางเพศ ชื่อสัตย์และไว้ใจได้ และระดับการศึกษาทัดเทียมกัน ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3

คุณลักษณะที่ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงเลือกไม่แตกต่างจากผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ มี 6 คุณลักษณะ คือ มีความรับผิดชอบ มีสติปัญญาดี มีพ่อแม่ที่ดี มีความเมตตาและคำนึงถึงผู้อื่น บุคลิกภาพน่าตื่นเต้น และมีความดึงดูดใจทางเพศ ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอธิบายได้ตามหลักทฤษฎีการกำกับการแสดงออกของตน กล่าวคือ คุณลักษณะมีความเชื่อและค่านิยมคล้ายคลึงกัน มีประสบการณ์ทางเพศ ชื่อสัตย์และไว้ใจได้ ระดับการศึกษาทัดเทียมกัน เป็นคุณลักษณะที่แสดงถึงการมีเจตคติ ค่านิยม ความคิดที่ขึ้นอยู่กับตนเองมากกว่าขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางสังคม หรือการมองของบุคคลในสังคม ทำให้ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำให้ความสำคัญกับคุณลักษณะดังกล่าวมากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ส่วนการที่ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงให้ความสำคัญกับคุณลักษณะ มีสุขภาพดี มีอารมณ์ขัน รูปร่างหน้าตาดี ฐานะทางบ้านดี สถานภาพทางสังคมดี มากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ เป็นเพราะคุณลักษณะเหล่านี้เป็นคุณลักษณะของคู่รักที่แสดงถึงการที่ทำให้ตนเองดูดีในสังคม ได้รับความสนใจในสังคม โดยเฉพาะคุณลักษณะรูปร่างหน้าตาดี ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Glick (1985) ที่พบว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงเลือกมีความสัมพันธ์แบบคู่รักกับผู้ที่มีความดึงดูดใจทางกายภาพ (physical attractiveness) มากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริณี (2536) ที่พบว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ดัดสินความดึงดูดใจจากรูปลักษณะภายนอกของบุคคลมากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ นอกจากนั้นการที่ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำเลือกคุณลักษณะชื่อสัตย์และไว้ใจได้มากกว่า ก็สอดคล้องกับงานวิจัยของ Norris และ Zweigenhaft (1999) ที่พบว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำมีความไว้ใจในตัวเองมากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ดังนั้นคุณลักษณะชื่อสัตย์และไว้ใจได้จึงเป็นสิ่งสำคัญในตัวคู่รัก ทำให้ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำให้ความสำคัญมากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง

การที่ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำให้ความสำคัญกับคุณลักษณะ มีความรับผิดชอบ มีสติปัญญาดี มีพ่อแม่ที่ดี มีความเมตตาและคำนึงถึงผู้อื่น บุคลิก

ภาพน่าตื่นเต้น และมีความดึงดูดใจทางเพศ ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะคุณลักษณะดังกล่าว เป็นคุณลักษณะทั่วไปที่ทุกคนไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำปรารถนา ให้มีอยู่ในตัวของคู่รักพอ ๆ กัน นอกจากนั้นคุณลักษณะของคู่รักดังกล่าวยังไม่ชัดเจนไปในแง่ของ การทำให้บุคคลในสังคมมองตนดูดีขึ้นด้วย การคบกับคู่รักที่มีคุณลักษณะดังกล่าวจึงไม่ได้ทำให้เกิดผลตอบแทนที่ตามมาทางสังคมจากการได้คบกับคู่รักนั้น ๆ ซึ่งนำมาสู่การทำให้บุคคลรอบข้าง ให้ความสนใจมากขึ้น ทำให้ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงให้ความสำคัญกับคุณลักษณะ ดังกล่าวไม่แตกต่างจากผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ โดยคุณลักษณะมีสติปัญญาดีนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Jones (1993) ที่ไม่พบความแตกต่างระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดง ออกของตนสูงและต่ำในการเลือกคุณลักษณะดังกล่าว

สมมติฐานข้อที่ 4 นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีและบุคคลซึ่งทำงานแล้ว ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง มีแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความ สัมพันธ์และที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 5 นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีและบุคคลซึ่งทำงานแล้ว ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ มีแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความ สัมพันธ์และที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนทั้งสมมติฐานข้อที่ 4 และสมมติฐานข้อที่ 5 ทั้งนิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรีและบุคคลซึ่งทำงานแล้วที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง มีแรงจูง ใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์และที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ ์ไม่แตกต่างกัน และนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีและบุคคลซึ่งทำงานแล้วที่มีการกำกับการ แสดงออกของตนต่ำ มีแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์และที่ คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 6 นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีและบุคคลซึ่งทำงานแล้ว ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง เลือกคุณลักษณะของคู่รักไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 7 นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีและบุคคลซึ่งทำงานแล้ว ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ เลือกคุณลักษณะของคู่รักไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 6 และสมมติฐานข้อที่ 7 คือ นิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรีและบุคคลซึ่งทำงานแล้ว ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง เลือกคุณลักษณะของคู่รักไม่แตกต่างกัน และนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรีและบุคคลซึ่งทำงานแล้ว ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ เลือกคุณลักษณะของคู่รักไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้ตามสมมติฐานข้อที่ 4-7 สามารถอธิบายได้ตามหลักทฤษฎีการกำกับการแสดงออกของตน กล่าวคือ Mark Snyder ได้แบ่งบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 2 ประเภท คือผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ โดยผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง เป็นบุคคลที่มีความรู้สึกไวต่อการแสดงออก เป็นบุคคลที่มีลักษณะยืดหยุ่น ปรับตัวได้ดี สามารถปรับตัวและปรับพฤติกรรมที่แสดงออกให้เหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมได้เป็นอย่างดี ส่วนผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ เป็นบุคคลที่เชื่อมั่นในค่านิยม เจตคติ ความคิดของตนมากกว่าที่จะสนใจหรือใส่ใจต่อสถานการณ์ทางสังคม พฤติกรรมที่แสดงออกมาจึงขึ้นอยู่กับความคิดและค่านิยมของตน ไม่ใช่ความเหมาะสมตามสถานการณ์ โดยบุคลิกภาพระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำจะแตกต่างกัน โดยหากเป็นผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนแบบใดแล้ว ก็ย่อมที่จะมีบุคลิกภาพแบบนั้น ๆ แม้ว่าช่วงอายุและวัยจะเปลี่ยนไปก็ตาม ดังนั้นช่วงอายุและวัยระหว่างนิสิตนักศึกษาและบุคคลซึ่งทำงานแล้วจึงไม่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเลือกคู่รักและการเลือกคุณลักษณะของคู่รัก โดยหากบุคคลนั้นเป็นผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ย่อมมีแรงจูงใจในการเลือกคู่รักและการเลือกคุณลักษณะของคู่รักไม่แตกต่างกันไม่ว่าจะวัยใด หรือหากบุคคลนั้นเป็นผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ย่อมมีแรงจูงใจในการเลือกคู่รักและการเลือกคุณลักษณะไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน ดังนั้นคะแนนของแรงจูงใจในการเลือกคู่รักและคะแนนของการเลือกคุณลักษณะของคู่รักในผลการวิจัยครั้งนี้ระหว่างนิสิตนักศึกษาและบุคคลซึ่งทำงานแล้วจึงไม่แตกต่างกัน ซึ่งการกำกับการแสดงออกของตนสามารถจำแนกบุคลิกภาพของบุคคลได้อย่างชัดเจนและเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่รักมาก

นอกจากนั้นผู้วิจัยได้นำอายุและคะแนนการกำกับการแสดงออกของตนของกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์กัน หากว่าการกำกับการแสดงออกสามารถจำแนกบุคลิกภาพของบุคคลได้อย่างชัดเจนและเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่รัก ฉะนั้นอายุจะต้องไม่มีความสัมพันธ์กับคะแนนการกำกับการแสดงออกของตน เพราะแม้ว่าอายุและวัยจะเพิ่มมากขึ้นก็ไม่ทำให้คะแนนการกำกับการแสดงออกของตนเปลี่ยนแปลงไปตามอายุและวัย ผลการ

วิเคราะห์ตัวอย่างจำนวน 800 คน ที่มีอายุเฉลี่ย เท่ากับ 22.74 พบว่าอายุกับคะแนนการกำกับการแสดงออกของตน ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -0.01 ($r = -0.01, ns$) ซึ่งเป็นการยืนยันให้เห็นว่าหากบุคคลใดเป็นผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนแบบใดแล้ว ก็ย่อมที่จะมีบุคลิกภาพแบบนั้น ๆ แม้ว่าช่วงอายุและวัยจะเปลี่ยนไปก็ตาม

จากผลการวิจัยทั้งหมดที่กล่าวมานี้สรุปได้ว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ซึ่งมีบุคลิกภาพที่ยืดหยุ่น ปรับตัวได้ดีตามสถานการณ์ทางสังคม พฤติกรรมที่แสดงออกมาจะขึ้นอยู่กับมุมมองของบุคคลในสังคม มีแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์มากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ซึ่งมีบุคลิกภาพที่ขึ้นอยู่กับค่านิยม เจตคติ ความคิดของตนเอง ไม่ขึ้นอยู่กับมุมมองของบุคคลในสังคม นอกจากนี้ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ มีแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์มากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง โดยผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำเลือกคุณลักษณะของคู่รักที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพกำกับการแสดงออกของตนด้วย ทำให้การเลือกคุณลักษณะของคู่รักในบางด้าน ระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำแตกต่างกัน

บุคลิกภาพแบบกำกับการแสดงออกของตนนี้ มีอิทธิพลและส่งผลต่อแรงจูงใจในการเลือกคู่รัก ทำให้ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำมีแรงจูงใจในการเลือกคู่รักแตกต่างกัน และเลือกคุณลักษณะของคู่รักแตกต่างกันในบางด้าน อีกทั้งมีความชัดเจนในเรื่องของการจำแนกบุคลิกภาพของบุคคล เพราะไม่ว่าจะอยู่ในช่วงอายุ วัยเรียนหรือวัยทำงานก็ตาม หากมีบุคลิกภาพกำกับการแสดงออกของตนแบบใดแล้วก็ตาม ก็จะส่งผลให้มีแรงจูงใจในการเลือกคู่รักและการเลือกคุณลักษณะของคู่รักที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพด้านการกำกับการแสดงออกของตนแบบนั้นด้วย